

BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
Polgármesteri Hivatal
Jegyző

Polgármesteri Kabinetre leadva:
2014 APR 15.
Átvette: <i>gru</i>

Kt.sz.: 1153-G/2014.

Ikt.sz.: 1154-92/2014.

Az ülés időpontja: 2014. április 30.

TÁJÉKOZTATÓ

az önkormányzati adóhatóság 2013. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A települési önkormányzatok adómegállapítási jogát a Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (1) h. pontja biztosítja. Részletes szabályait a helyi adókról szóló 1990. évi C. tv. (továbbiakban: Htv.) tartalmazza.

E törvény rendelkezéseinek megfelelően a főváros esetében az iparüzési adót a fővárosi önkormányzat jogosult bevezetni és működtetni, ugyanerre az idegenforgalmi-, építmény-, telek- és kommunális adó esetében a kerületi képviselő-testületek felhatalmazása esetén jogosult. Kerületünk esetében a képviselő-testület a 2013. évre vonatkozóan is úgy döntött, hogy az idegenforgalmi adó működtetésére felhatalmazza a fővárosi önkormányzatot, míg az építmény- és telekadó bevezetését és működtetését saját hatáskörében tartja.

A Htv. tartalmazza azt az – országosan egységes és kötelező – keretszabályozást, melynek részletekkel való kitöltése a helyi sajátosságoknak megfelelően az egyes települési önkormányzatok feladata. Ezen részletszabályok lényegében az egyes adónemek bevezetésére, az alkalmazandó adómértékek nagyságára és egyes szűk körben meghatározott kedvezményekre vonatkozhatnak.

Kerületünkben 1991. július 1-jei hatállyal került bevezetésre az építmény- és telekadó, melynek részletszabályait és az adóztatás működési rendjét a többször módosított 21/1995. (XII.19.) sz. rendelet határozza meg.

Az önkormányzati adóhatóság feladatai közé tartozik a fenti adónemeken túl, a gépjárműadó, a köztartozások és az adóigazgatási eljárási illeték beszedése, az ezekkel kapcsolatos adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése, valamint egyéb, különböző törvények által az adóhatóság hatáskörébe utalt feladatok ellátása.

Az adóhatósággal szemben támasztott elvárás kettős: jogalkalmazás és pénzügyi tevékenység együttes végzése. Az adóhatóság köteles törvényes adóigazgatási eljárást folytatni, ugyanakkor az önkormányzati költségvetés bevételi igényeit is ki kell elégítenie.

2013-ban az első nagyobb feladat az építmény- és telekadó kivetések készítése és kiküldése volt, ez a munka január végén fejeződött be. Az adókivetések megújítására az adómérték illetve a törvényi mentességek változása miatt volt szükség. A következő nagy feladat a gépjárműadó

megállapítása a KEKKH-tól érkező adatszolgáltatás alapján. Az adatszolgáltatás feldolgozása február elején indult, majd a folyamatosan adózók számláinak terhelése után az első félévi fizetési értesítések készítése és kiküldése történt február végéig. Az új adózók adókiivetései határozatai is elkészültek ebben az időszakban. A havi adatszolgáltatások feldolgozása a megszokott rendben zajlott.

A 2013. évi adókiivetések legnagyobb részét a tárgyévre vonatkozó kiivetések jelentették, de visszamenőleges előírásokra is került sor: építményadó esetében korábbi időszakra visszamenőleges adóelőírás 71.164 eFt, telekadónál 19.331 eFt, gépjárműadónál 1.578 eFt összegben történt.

Az adó-visszatérítések összege építményadó esetében 12.264 eFt, gépjárműadó esetében 3.299 eFt volt (a visszatérítések tartalmazzák az adóhatóság számláira tévesen teljesített befizetéseket is). A visszatérítések a folyó évben befolyó adóbevételek terhére történtek.

A talajterhelési díjjal kapcsolatos feladatok ellátásában nem volt fennakadás: az érintett adózók a bevallási nyomtatványt megkapták, a beérkezett nyomtatványok feldolgozása megtörtént. Megjegyzendő, hogy a díj megemelkedett összege rákényszeríti az érintetteket a csatorna bekötésére, így a kötelezettek száma várhatóan jelentősen csökkenni fog.

Az adóhatóság egyéb sajátos feladatai közé tartozik az ingatlanok forgalmi értékének megállapítása.

Az ingatlanok forgalmi értékének megállapítása - adó - és érték bizonyítvány kiállítása – törvény által meghatározott esetekben az adóhatóság feladata. 2013-ban 1593 esetben érkezett megkeresés adó - és érték bizonyítvány kiállítására, főleg hagyatéki, végrehajtási és gyámhatósági eljárás ügyében. Ez a feladat nagy teher, mivel sokszor helyszíni eljárást igényel, hiszen az adott ingatlan csak így mérhető fel és értékelhető megbízhatóan. Az ingatlan-végrehajtások számának gyarapodásával, a bírósági végrehajtók egyre gyakoribb megkeresésével ez a feladatunk egyre nagyobb szerepet tölt be az adóhatóság munkájában.

A 2013 -as évben lényeges változást okozott ahogy a gépjármű bevétel 40% a marad csak a önkormányzatnál 60% át az állami költségvetésnek kell elutalni.

Ezt a jogszabályváltozást az adóbevétel tervezésekor már figyelembe vettük. Ennek során leállításra került a gépjárműadó beszédési számlánkon a kiskincstári rendszer és a bevételek automatikus átutalása az önkormányzat központi számlájára.

Az év során a bevételek megosztására és a központi számlára történő utalására a jogszabályokban meghatározott rendben és időben került sor.

A gépjárműadót érintő másik változás, hogy évközben megváltozott a légrugósok adómértéke. A légrugós gépjárművek a második félévben új, egyedi határozatot kaptak, a megváltozott adómértéknek megfelelően.

Rendkívüli nehézségeket okoz ugyanakkor a mozgáskorlátozott személyek tulajdonában lévő gépjárművek nyilvántartása.

Az adóhatóság a 2013. január 1-jétől hatályos szabályoknak megfelelően több száz felülvizsgálatra szóló megkeresést küldött el a Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási szervéhez, melytől az év során minderre mindösszesen 38 válasz érkezett. Érthető, hogy az érintett adózók felé is nehezen magyarázható a több mint egy éves késedelem, melyre azonban semmilyen ráhatással nem bír az adóhatóság.

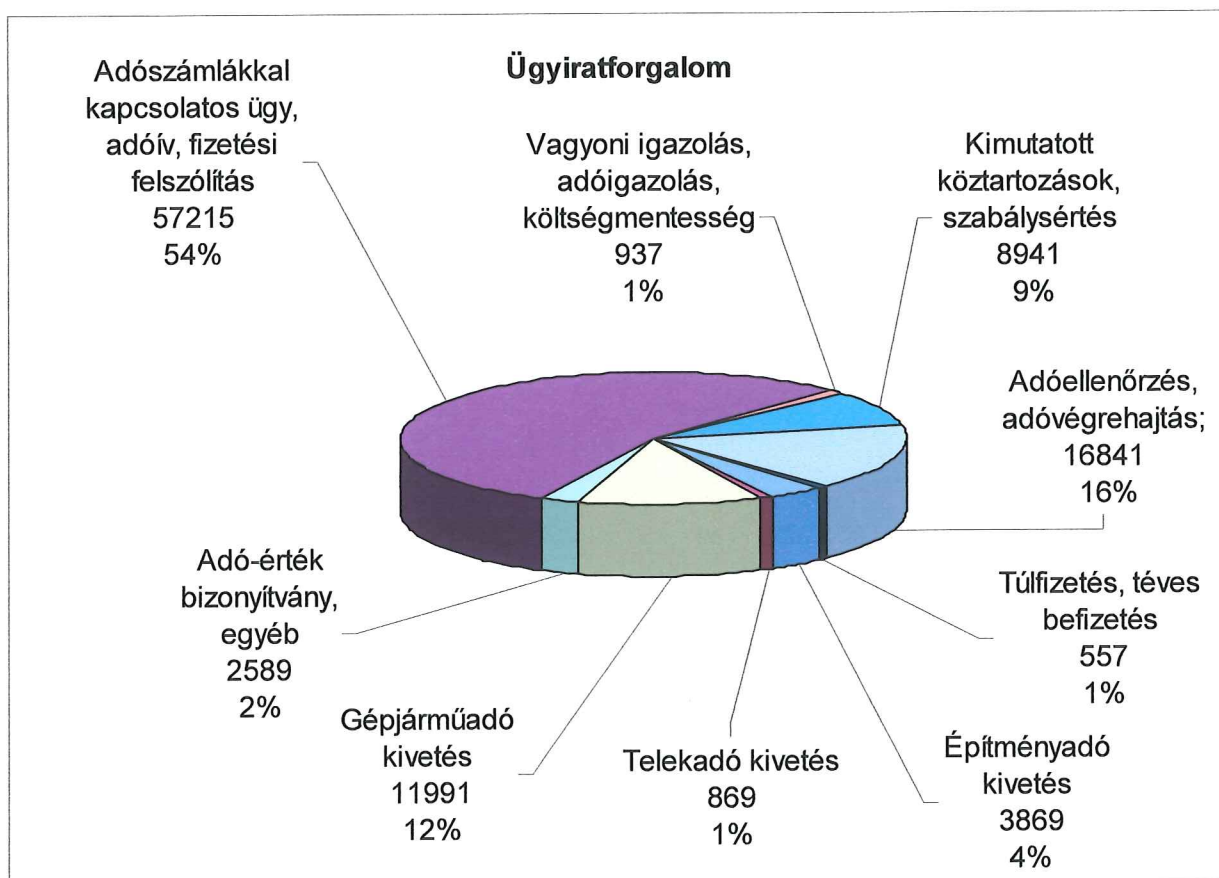
Az év során speciális – bár pozitív – problémát jelentett a légrugós gépjárművek adómértékének csökkentése. Minden érintett gépjármű esetében félévtől új határozattal kellett módosítani az adókötelezettséget. az adóhatóság tevékenységében korábban ilyen jellegű feladat még nem merült fel.

Ügyiratforgalom

A kerületi adóhatóság feladatainak ellátása során 2013-ban több mint százezer ügyirat keletkezett.

Az ügyiratforgalom részleteiben a következőképpen alakult:

Ügytípus	Ügyiratszám db
Építményadó kivetés	3869
Telekadó kivetés	869
Gépjárműadó kivetés	11991
Adó-érték bizonyítvány, egyéb	2589
Adószámlákkal kapcsolatos ügy, adóív, fizetési felszólítás	57215
Vagyoni igazolás, adóigazolás, költségmentesség	937
Kimutatott köztartozások, szabálysértés	8941
Adóellenőrzés, adóvégrehajtás	16841
Túlfizetés, téves befizetés	557
Összesen	103 809

Adóbevétel

A költségvetési előirányzat az éves költségvetésben szereplő adóbevételi előirányzat. Az ezzel szemben álló teljesülés az adóbeszedési számláról a költségvetési számlára átutalt összeg.

Az adóbeszedési terv az adott évben fennálló valamennyi adókiivetés összege, beleértve az elmúlt évek hátralékát is. Az adóbeszedési terv teljesülése az a befolyt adóbevétel, amely a fenti előírásokra elszámolásra kerül. Az adószámlára befolyt bevételeknek ez a legnagyobb része, van azonban egy olyan része is, mely tartozatlan befizetésként szerepel a nyilvántartásban, és meg kell említeni a visszatérítéseket is, mert ezek a folyó évi bevétel terhére történnek.

A költségvetési előirányzatok és az adóbeszedési terv teljesülése a következőképpen alakult:

Az alábbi táblázatok tartalmazzák az egyes adónemenkénti előirányzatokat és bevételi adatokat.

Összehasonlításként az egyik táblázat ugyanezen bontásban a 2012. évi adatokat tartalmazza.

A 2013 –as évben lényeges változást okozott ahogy a gépjármű bevétel 40% a marad csak a önkormányzatnál 60% át az állami költségvetésnek kell elutalni.

Ezt az adóbevétel tervezésekor – mint korábban jeleztem - már figyelembe vettük.

2012.év

Adónem	Mód. ter. bev.	I. f.évi bevétel	II.f.évi bevétel	Összesen	Telj.%
Építmény	1 717 000 000	846 125 333	870 259 856	1 716 385 189	99,9%
Telek	435 000 000	221 063 573	237 826 732	458 890 305	105,4%
Összesen	2 152 000 000	1 067 188 906	1 108 086 588	2 175 275 494	101,0%
Gépjármű	540 000 000	268 233 617	265 294 694	533 528 311	98,8%
Bírság+késpót.	6 150 000	4 017 369	6 809 402	10 826 771	176,0%
Mindösszesen	2 698 150 000	1 339 439 892	1 380 190 684	2 719 630 576	100,7%

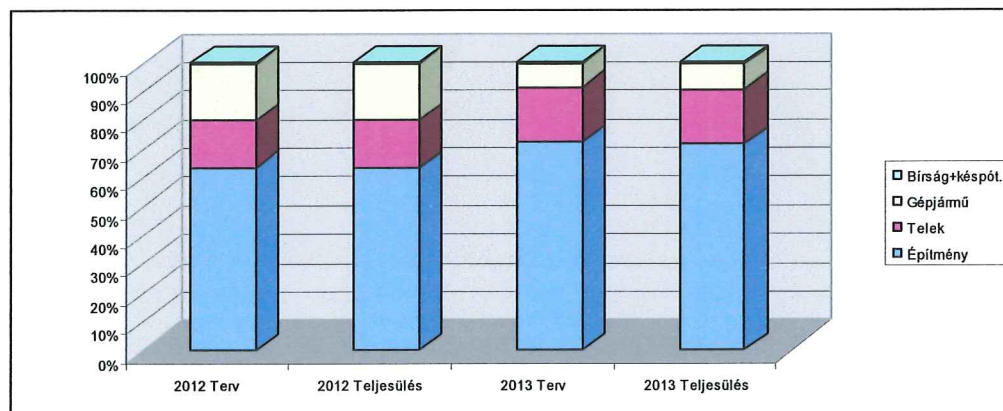
2013. év

Adónem	Mód. ter. bev.	I. f.évi bevétel	II.f.évi bevétel	Összesen	Telj.%
Építmény	1 780 000 000	868 649 876	920 047 209	1 788 697 085	100,5%
Telek	470 000 000	217 417 466	268 019 721	485 437 187	103,3%
Összesen	2 250 000 000	1 086 067 342	1 188 066 930	2 274 134 272	101,1%
Gépjármű	210 000 000	98 509 080	114 373 846	212 882 926	101,4%
Bírság+késpót.	6 150 000	6 661 484	12 481 975	19 143 459	311,3%
Mindösszesen	2 466 150 000	1 191 237 906	1 314 922 751	2 506 160 657	101,6%

Az adatokból látható, hogy az adott években a terv 100 % körül teljesült (2012-ben kicsit alul-, 2013-ban kicsit felülteljesült).

A 2013. adóévi terv/teljesülés nagyjából megegyezik a 2012.évivel annak ellenére, hogy a gépjárműadó bevétel 60 % a költségvetésé (ezt már a tervnél is figyelembe vettük) ennek oka az építmény és telekadó 2013. évi adómérték növekedése.

Megjegyzendő, hogy 2013-ban az Önkormányzat adóbevételének több mint 90%-át az építmény és telekadó teszi ki.

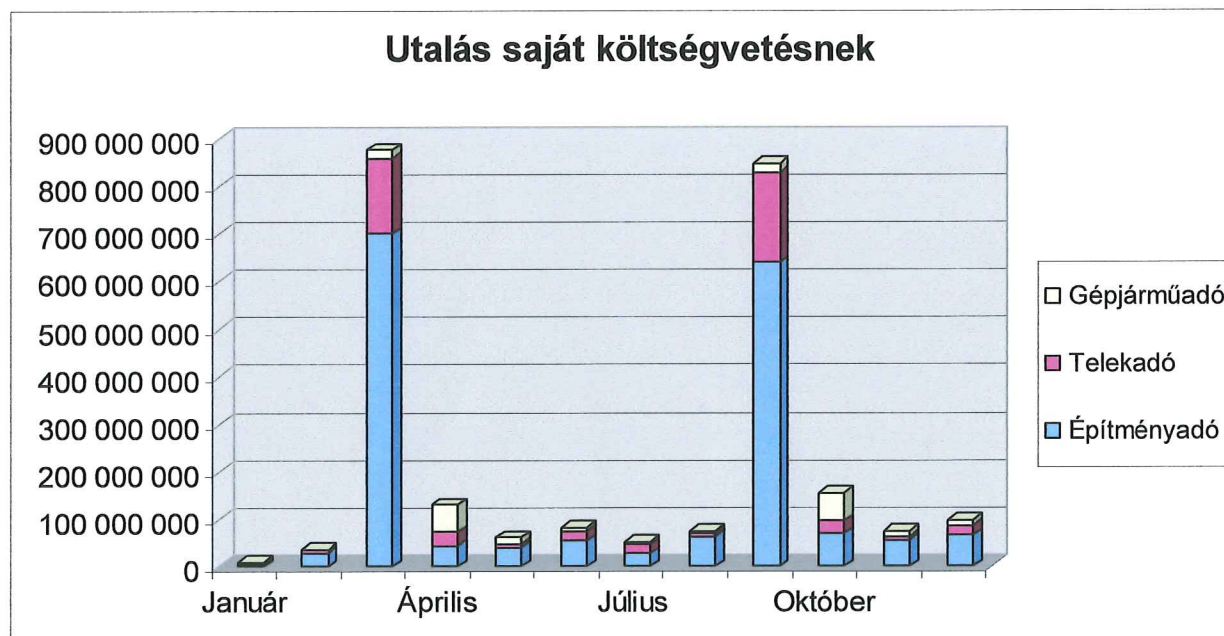

Az Önkormányzat adóbevételei havi bontásban :

	Építményadó	Telekadó	Gépjárműadó	Összesen
Január	3 888 576	5 186 242	0	9 074 818
Február	28 651 723	6 726 469	0	35 378 192
Március	701 034 112	160 201 705	16 800 000	878 035 817
Április	42 722 893	29 194 300	57 689 685	129 606 878
Május	39 573 511	7 621 450	14 274 560	61 469 521
Június	52 779 061	20 487 300	9 744 835	83 011 196
Július	26 492 152	18 704 801	6 944 458	52 141 411
Augusztus	63 685 151	7 176 432	3 663 894	74 525 477
Szeptember	640 268 621	188 078 109	19 518 268	847 864 998
Október	69 046 270	26 011 381	60 012 070	155 069 721
November	56 206 388	7 831 869	11 272 645	75 310 902
December	64 348 627	20 217 129	12 962 511	97 528 267
	1 788 697 085	497 437 187	212 882 926	2 499 017 198

A bevételek beérkezésének (realizációjának) üteme lényeges a költségvetési tervezés szempontjából. Az építmény és telekadó esetén az adóhatóság által beszedett bevétel meghatározott limit feletti részét az adóhatóság napi szinten az Önkormányzat költségvetési számlájára utaltatja át.

A gépjármű adó esetén az utalás rendjét jogszabályi előírás szabályozza.

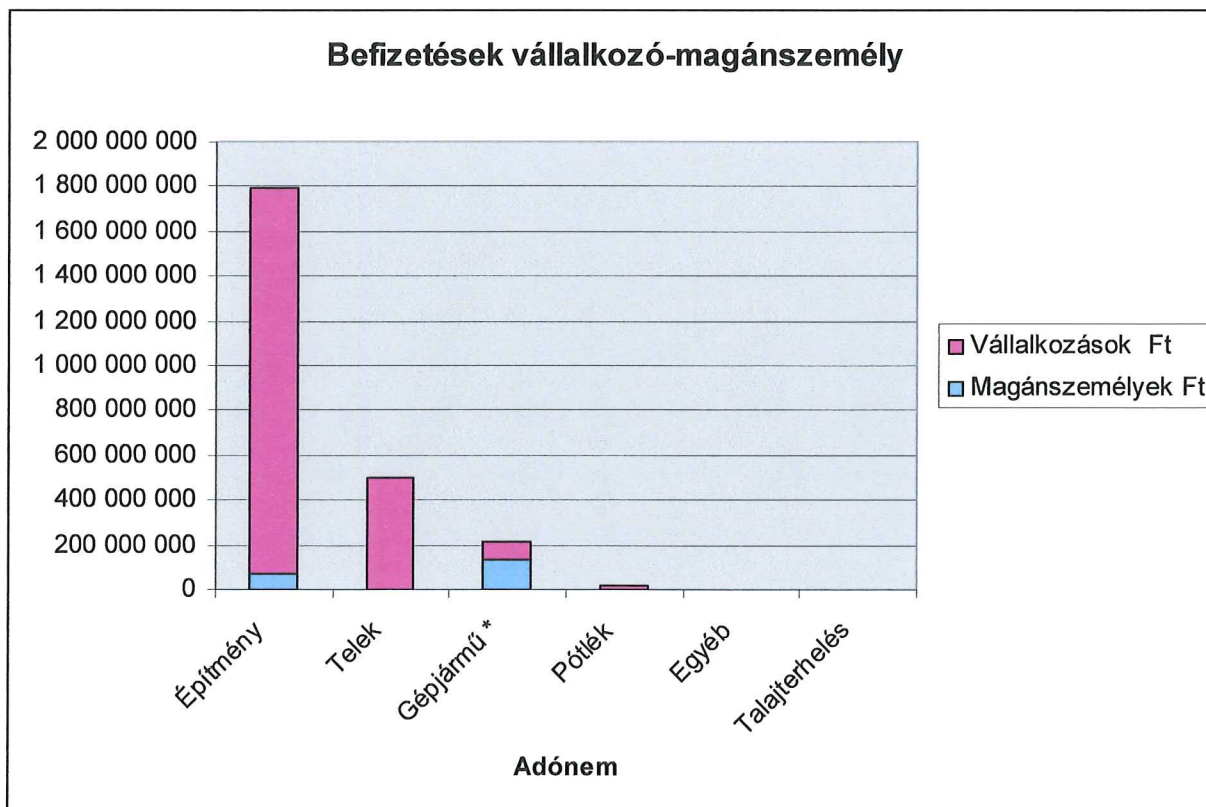
Befizetések szerkezete

Elsőként érdemes kiemelni az adóbevételek magánszemélyek és vállalkozások közti megoszlását. Fontos tény, hogy kerületünk esetében az adóterheket alapvetően, meghatározó részben a vállalkozások viselik.

A befizetések megoszlása a vállalkozások és a magánszemélyek között az alábbiak szerint alakult. A gépjárműadó esetén az elszámolt befizetés 40 % át tüntettük fel.

Adónem	Magánszemélyek Ft	Vállalkozások Ft	Összesen
Építmény	68 619 283	1 724 473 197	1 793 092 480
Telek	3 592 106	495 494 056	499 086 162
Gépjármű *	134 350 040	77 148 452	211 498 492
Pótlék	4 335 679	15 728 890	20 064 569
Egyéb	2 290 473	5 247	2 295 720
Talajterhelés	1 118 118	0	1 118 118
Összesen	214 305 699	2 312 849 842	2 527 155 541

Az adatokból látható, hogy az önkormányzat adóbevételében a vállalkozások által befizetett összeg – jelenleg is - közel 11-szerese a magánszemélyek által befizetett összegnek.

Az adóterhelés aránytalan eloszlása 2012 óta lényegében nem változott.

Az adószerkezet rendkívül kockázatos voltát mutatják azok az adataink, mi szerint az építményadóban az adóbevétel 25%-a **4**; 50%-a **14** adózótól származik; a telekadóban ezek az adatok még súlyosabbak, a bevétel 25%-a **2**; 50%-a pedig **9** adózótól származik.

Figyelmeztető adat, hogy míg az önkormányzat összes adóbevétele 23486 adózótól származik, mintegy két tucatnyi (26) adózó fizeti be ennek több mint 50 % át.

Összes bevétel / adózók száma	Bevétel százaléka			
	25%	50%	90%	100%
Gépjárműadó (24354)				
adózók száma	106			20 907
bevétel mFt	135			541
Építmény adó (2055)				
adózók száma	4	14	99	1 895
bevétel mFt	449	901	1 616	1 794
Telek adó (260)				
adózók száma	2	9	54	215
bevétel mFt	109	248	450	499
Gépjármű+Építmény+Telek				
adózók száma	6	26	351	23 486
bevétel mFt	672	1 426	2 551	2 835

Nagyon fontos kiemelni, hogy amennyiben – akár a makrogazdasági helyzet alakulása miatt, akár egyéb okokból – ezen nagy adózók közül akár egynek is megrendül a fizetési képessége, úgy ez alapvetően befolyásolhatja a költségvetési előirányzatok teljesíthetőségét. Tény, hogy (hasonlóan 2012-höz) 2013 évben is ezen adózók közül többen csak részletekben tudták már adófizetési kötelezettségüket teljesíteni. Ennek ellenére megjegyezni kívánom, hogy ezekben az esetekben az adókötelezettség tényleges teljesülése kimagaslóan jónak mondható.

Kintlévőségek

A kintlévőségek alakulása az alábbi helyzetet mutatja, melynek néhány alapvetően meghatározó okát mindenképp ki kell emelni:

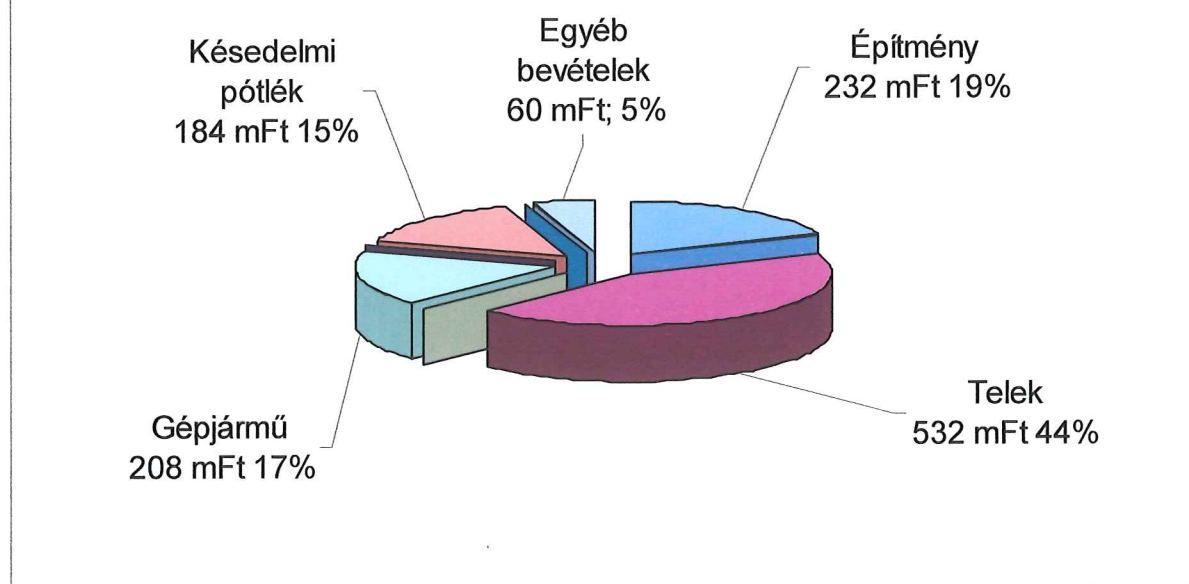
- Az elmúlt évek során ugrásszerűen nőtt az adózóinkat érintő felszámolási eljárások darabszáma és az ezzel érintett hátralékos összeg nagysága is. Ezekben az ügyekben az adóhatóságnak további végrehajtási intézkedésre nincs jogszabályi lehetősége, a bejelentett hitelezői igényünk annak lezárultáig nem évülhet el, így akár hosszú éveken keresztül is növeli a hátralékot. Mindennek felülvizsgálataként az adóhatóság 2013-ban 1000 cég esetében ellenőrizte le a cégnyilvántartás adatainak megfelelően a folyamatban lévő felszámolási eljárás állását, illetve annak várható lezárulását.
- Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy ezekben az esetekben a felszámolás alatt álló adózóknak nem csupán a felszámolás kezdetén bejelentett hitelezői igénye növeli a hátralékok nagyságát, de az eljárás lezárultáig évről évre, az adott adóévre vonatkozó törzskönyvösszeírás összegével növeli is azt.
- A ténylegesen behajthatatlan tartozások feltárása esetén sincs immár mód arra, hogy ezek törlésével a valós hátralékot csökkenteni lehessen, ugyanis a nyilvántartásból való kivételre csupán az elévülést követően van lehetőség.
- A legjelentősebb probléma, illetve a kimagaslóan legnagyobb kintlévőség a telekadó esetében jelentkezik, ahol mindösszesen néhány adózó a meg nem valósult ingatlan-beruházásaik következtében rendkívül nagy összegű hátralékot halmozott fel, mely attól függetlenül továbbra is évről évre növekszik, hogy esetükben nagyrészt megindult már a felszámolási-, illetve csődeljárás.

A 2013. évi adóhátralékok mindezek után a következőképpen alakultak:

A 2013. december 31.-én fennálló lejárt esedékességű adóhátralékok keletkezési idejük

Adónem	2013.év előtti	2013.évi	Tárgy év utáni	Összesen
Építmény	141 761 780	90 642 555	2 287 571	232 404 335
Telek	367 533 122	164 692 716	18 946 114	532 225 838
Összesen	509 294 902	255 335 271	21 233 685	764 630 173
Gépjármű	156 171 916	52 075 773	23 850	208 247 689
Bírság	1 772	138 833	0	140 605
Késedelmi pótlék	130 725 320	53 060 191	291 227	183 785 511
Talajterhelési díj	7 470	54 000	0	61 470
Egyéb bevételek	57 506 507	2 715 476	0	60 221 983
Mindösszesen	853 707 887	363 379 544	21 548 762	1 217 087 431

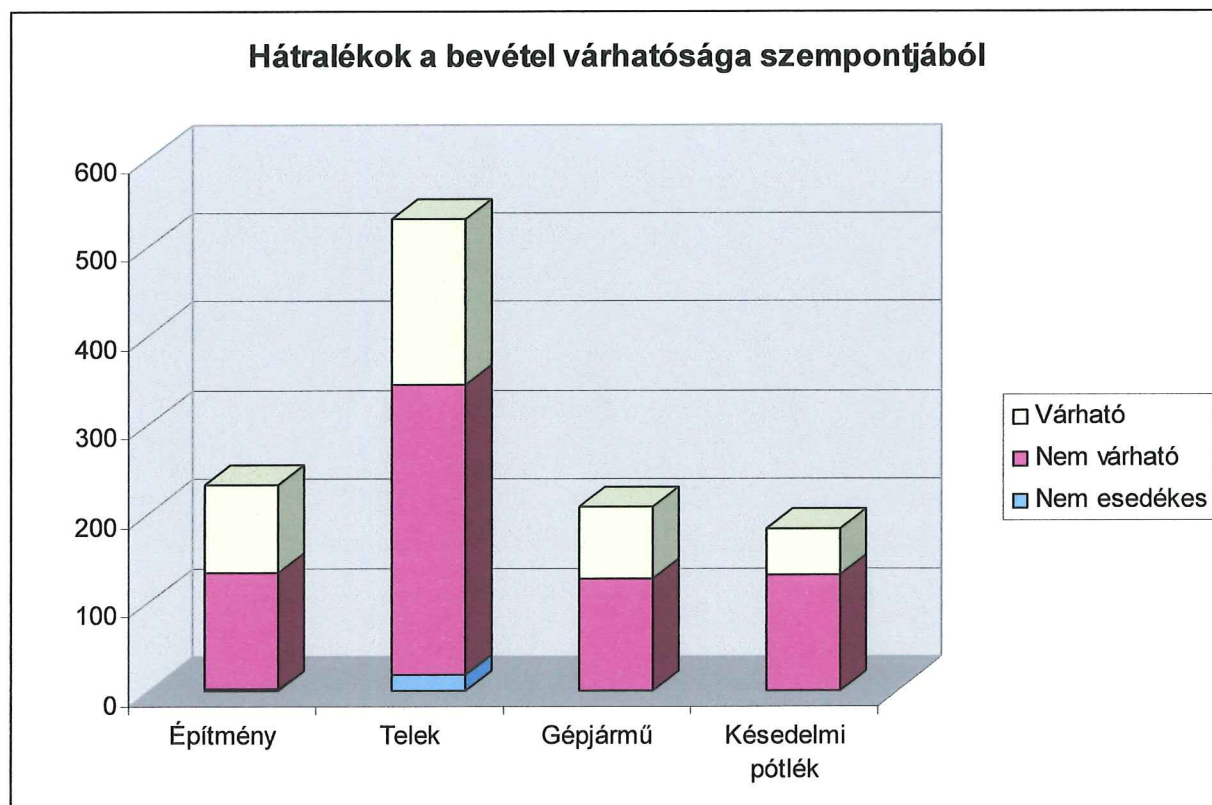
2013 december 31-én fennálló adóhátralékok

Látható, hogy a telek adó hátralék (és az ebből a hátralékból adódó késedelmi pótlék hátralék) meghaladja a többi adónem összes hátralékát.

Az alábbi táblázat a hátralékokat abból a szempontból mutatja be, hogy behajtási eljárással melyik részéből remélhető még bevétel. A nem várható bevételű hátralékként feltüntetett részben a felszámolás alatti cégek hátraléka, illetve a BHTL-ként előminősített adózók (akik ellen már indult –eredménytelenül—végrehajtási eljárás) hátralékát tartalmazza.

Hátralékok a bevétel várhatósága szempontjából

Ahogy a bevételeknél, úgy a hátralékoknál is meg lehet állapítani, hogy az építményadóban a teljes hátralék 25%-a 1, 50%-a pedig 3 adózótól ered, míg a telekadóban a teljes tartozás 25%-a 1, míg 50% is csupán 2 (!) adózó tartozásából származik. Kiemelendő, hogy a három nagy adónem összesített hátralékában is csupán 6 adózótól ered a teljes tartozás 50%-a. Mindez szintén a korábban elmondottakat támasztja alá.

Kinnlevőség százaléka

Összes kinnlevőség / adózók száma	25%	50%	90%	100%
Gépjárműadó (24354)				
adózók száma	15	122		4314
hátralék m.Ft	52	99		198
Építmény adó (2055)				
adózók száma	1	3	24	184
hátralék m.Ft	45	110	207	230
Telek adó (260)				
adózók száma	1	2	9	45
hátralék m.Ft	172	295	465	513
Gépjármű+Építmény+Telek				
adózók száma	1	6	149	4472
hátralék m.Ft	172	486	856	951

Ezen adatok is mutatják, hogy a hátralékok behajtásában nagyságrendi eredményt csupán abban az esetben lehetne elérni, ha ezektől a nagy hátralékosoktól lehetne jelentősebb összeget behajtani, azonban ezek a társaságok mint már jeleztük túlnyomóan felszámolási eljárás alatt állnak.

Összességében megállapítható, hogy a makrogazdasági helyzet alakulása, a gazdasági válság elhúzódó hatásai immár mind a magánszemély adózók, mind a gazdasági társaságok esetében is jelentősen éreztetik hatásukat. A fizetési készség, illetve főként a fizetési képesség láthatóan romlott, a jelentős terhet jelentő helyi adók befizetése sok esetben meghaladja a lehetőségeket.

Rendkívül fontos továbbra is, hogy az adóhatóság akár egyedi egyeztetésekkel és jogszerű fizetési átütemezésekkel is, de biztosítsa a az adóbevétel beszedését azokban az esetekben is,

ahol az eljárási jogszabályokban meghatározott évente kétszeri, adott esetben rendkívül nagyszámú befizetési kötelezettség – ilyen formában - meghaladja a lehetőségeket.

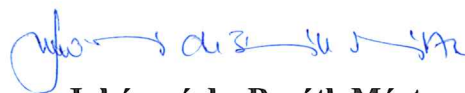
A fentiekől függetlenül az adóhatóság feladata a hátralékok beszedésének minél nagyobb arányú biztosítása. A végrehajtási intézkedések, melyeket az adóhatóság foganatosít, nem egyszeri, adott időpontra szóló cselekmények. Hatásuk, időtartamuk adott esetben több évre vonatkozik és általuk ténylegesen behajtásra kerülő összeg beszedésére akár hónapok, évek múlva kerül sor.

Ezen intézkedések sorába tartoznak az ingó (elsősorban gépjármű) foglalások, forgalomból kivonások, jövedelem letiltások, hatósági beszedési megbízások kiadása, ingatlan végrehajtás megindítása, végrehajtási jog bejegyzések.

A fentieknek megfelelően a kerületi adóhatóság a már korábban megindított végrehajtási eljárásokon és a kiadott fizetési felszólításokon túl 3782 db új végrehajtást indított el, mindösszesen 428 millió Ft tartozásra. Ennek eredményeképpen még a 2013. év során beszedésre került ebből 159 millió Ft és a mai napig is további összegek behajtására kerül sor.

Az adóhatósággal szemben támasztott elvárások változatlanul magasak: törvényesség, bevétel orientáltság, ügyfélbarát ügyintézés. A fontossági sorrendben első helyen a törvényesség betartása áll, ezt minden körülmények között biztosítani kell; fennmaradó energiáit igyekeznek jól megosztani a másik két elvárás között.

Budapest, 2014. március 26.

Juhászné dr. Baráth Márta
jegyző

